

AJUNTAMENT DE SENCELLES

CATÀLEG DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI HISTÒRIC MEMÒRIA I NORMATIVA

Gabinet d'Anàlisi Ambiental i Territorial

Octubre 2014

ÍNDEX

Memòria.....	3
Normes de protecció.....	23
Llistat d'elements incorporats al Catàleg	30

MEMÒRIA

1. ANTECEDENTS

El present *Catàleg de protecció del patrimoni històric de Sencelles* forma part de les Normes Subsidiàries de Sencelles que es troben en el tràmit de Revisió i adaptació al Pla territorial de Mallorca. L'Avanç de Planejament fou aprovat el dia 15 de gener de 2009. Per a la seva elaboració s'ha donat compliment als requeriments establerts al capítol II del Títol V de les normes del Pla territorial de Mallorca.

En aquest capítol i concretament als articles 47 i 48 s'estableixen els requeriments relatius al patrimoni urbanístic i arquitectònic dels municipis. Així s'estableix la necessitat de què el planejament urbanístic incorpori un catàleg d'elements protegits, detallant les categories dels elements que s'han d'incloure, la gradació de les proteccions, el contingut de les fitxes individualitzades i la necessitat d'ubicació en els plànols generals d'informació del planejament.

Aquesta és la segona vegada que es tramita un Catàleg al municipi. El primer fou aprovat inicialment el 20 de novembre de 2003 i provisionalment el 6 de maig de 2004, de manera conjunta amb les normes subsidiàries. Consistia en la catalogació de béns immobles elaborada pel Servei de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura del Consell de Mallorca a l'any 2003, en base a un conveni signat entre Consell i Ajuntament.

Aquesta proposta de Catàleg fou objecte d'un informe per de la Direcció Insular de Patrimoni Històric, amb data de 28 d'abril de 2006. En aquest informe s'assenyalen les següents deficiències observades:

1. Respecte del Catàleg de protecció del patrimoni històric

-S'ha de completar cada una de les fitxes amb el plànol de situació de l'element en l'apartat d'identificació i descripció; i en l'apartat de protecció i directrius d'intervenció s'han d'indicar els usos permesos, els elements destacats que cal preservar i la definició de les intervencions preferents i possibles sobre cada element.

2. Respecte de la documentació planimètrica (en el que té relació amb el catàleg)

-S'han de marcar sobre els plànols tots els elements catalogats, a qualsevol tipus de sòl. La forma d'assenyalar aquests elements no ha de ser amb un símbol sinó que ha de delimitar de manera precisa l'àmbit de l'element catalogat. Després s'han de corregir possibles incompatibilitats entre la protecció dels elements catalogats i d'altres determinacions urbanístiques (qualificacions, noves alineacions, etc).

-S'ha de revisar o justificar la situació dels espais lliures: s'han d'assenyalar aquells espais lliures privats que es troben catalogats bé per ells mateixos o bé com a part d'algun element.

3. Respecte de l'articulat de la normativa. S'assenyalen un conjunt de deficiències a l'apartat 3 de l'informe.

A més d'una relació dels Béns d'Interès Cultural del terme municipal, a l'informe s'afegia que la documentació aportada no podia considerar-se estrictament un catàleg sinó tan sols una proposta d'immobles a incloure. Corresponia per tant a l'Ajuntament avaluar, completar i si era el cas modificar, la proposta abans de començar la tramitació com instrument de planejament urbanístic. Aquesta tasca és la que s'ha duit a terme amb la present proposta de *Catàleg*, a més d'adaptar-lo als requeriments del PTM.

2. CATALOGACIÓ DELS BÉNS IMMOBLES DEL TERME PER PART DEL SERVEI DE PATRIMONI CULTURAL DEL DEPARTAMENT DE CULTURA DEL CONSELL (2003)

La catalogació s'inicià gràcies a la col.laboració del Servei de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura del Consell de Mallorca, el SOIB i l'Ajuntament de Sencelles, amb l'objectiu d'incloure un catàleg del patrimoni cultural immoble en el planejament urbanístic municipal.

La catalogació dels béns immobles de Sencelles es va iniciar durant la campanya 2001-2002. Un equip de llicenciats en Història o Història de l'Art format per Lídia Homs, Carmen Ortega, Francesca Reus, Fernando Rotger i M. Ángeles Santamaría, sota la coordinació dels tècnics de patrimoni Maria del Mar Gaita i Gabriel Ordinas, va dur a terme el gruix de la feina de camp pel que fa als béns de caràcter arquitectònic i etnològic, tant urbans com situats en sòl rústic.

L'equip de delimitació de jaciments arqueològics estava configurat per Susana Puch i Assumpció Martínez, sota la coordinació de Bernat Oliver. Durant la campanya 2002-2003, s'acabà de completar la tasca de camp.

Dels diferents elements es recolliren una sèrie de dades que foren incorporades a una fitxa. Les dades foren:

- Identificació: data registre, classificació, signatura, nom comú
- Localització: municipi, coordenades UTM, MTB, adreça al casc urbà
- Observacions
- Conservació
- Necessitats d'actuació
- Característiques: emplaçament topogràfic, ubicació
- Descripció
- Tipologies
- Causes de conservació
- Propostes d'actuació
- Terrenys: parcel.la, polígon, nom finca, nom propietari, ús del terreny
- Datació: criteri de datació, període, cronologia, anys
- Treballs: treball realitzat, inici, duració, responsable
- Bibliografia: títol, autor, editorial, any

Així mateix s'establien per a cada fitxa els graus de protecció (integral A, integral A1, integral A2, protecció parcial, protecció ambiental R, protecció ambiental S, protecció ambiental T) i els tipus d'intervenció admesos (restauració, conservació, consolidació, rehabilitació, reestructuració i ampliació).

Dels treballs de catalogació es destaquen els següents trets de la pròpia Memòria del catàleg, de 5 de setembre de 2003:

a) Patrimoni arqueològic

S'inventariaren 45 jaciments arqueològics, 34 dels quals foren inclosos a la Carta Arqueològica elaborada pel Govern de les Illes Balears i que ja havien estat inclosos a l'inventari elaborat per Josep Mascaró Passarius al 1969.

Als 34 jaciments inicials s'han afegit onze jaciments inventariats per Javier Aramburu-Zabala els treballs del qual s'han plasmat en una monografia específica del municipi: "Prehistòria de Sencelles", elaborada juntament amb Vicenç Sastre. Entre les noves adicions n'hi ha algunes que ja foren inventariades pels primers estudiosos de l'arqueologia del terme com Guillem Nadal Gelabert o Josep Mascaró Pasarius mentre que d'altres són inèdites.

Els 45 jaciments es reparteixen en els següents tres tipus genèrics: coves, restes d'estructures (talaiots, navetes) i taques de material ceràmic en superfície. Alguns dels jaciments han desaparegut o no han estat localitzats.

Destaquen els següents jaciments: sa Talaia, Talaies de Can Xim, Son Fred, Binifat, les navetes des Velar/Can Xoi, la cova pretalaiòtica de sa Cuineta i la cova de Can Garau.

b) Patrimoni arquitectònic

El patrimoni arquitectònic catalogat al terme municipal de Sencelles inclou un total de 238 elements, 101 al nucli urbà de Sencelles, 95 als diversos llogarets i 42 en sòl rústic.

Entre el patrimoni arquitectònic urbà cal distingir els béns immobles eclesiàstics, els béns del patrimoni civil i els habitatges. Entre els primers s'han catalogat l'església parroquial de Sant Pere, la rectoria o el convent de les Germanes de la Caritat, béns als quals, pel seu caràcter representatiu, se'ls ha atorgat una protecció elevada. Del patrimoni civil públic s'han inclòs al catàleg el col·legi públic de Can Brill, edifici dissenyat per l'arquitecte Guillem Forteza Piña, Can Grau, actual seu de la Casa de Cultura o l'antic quarter de la guàrdia civil. Pel que fa a les cases, s'han catalogat sobretot exemples representatius de l'arquitectura de caire popular, caracteritzats pel parament de paredat en verd o referit, la coberta de teula àrab, les obertures emmarcades amb pedra de marès i els portals d'accés d'arc rodó o escarser. Algunes d'aquestes cases són de notables dimensions (com Can Mavi, sa Creu, Cas Comte o Can Mallol), mentre que moltes d'altres constitueixen exemples d'una arquitectura més modesta, no exempta de valor històric i cultural. Pel que fa a aquest tipus de béns, bàsicament s'han protegit les façanes i la volumetria exterior i, en alguns casos, l'estructura portant i elements puntuals dels interiors, entre els quals destaquen els cellers, o dels exteriors, com les estacions del viacrucis de rajoles pintades o les interessants voravies emmacades o amb lloses de pedra viva.

En relació als nombrosos llogarets del terme s'han catalogat les cases més representatives de Biniali, Laiar, Cascanar, Judí, Ruberts i Jornets, així com els seus edificis religiosos.

Respecte al patrimoni arquitectònic situat en sòl rústic, el catàleg inclou les possessions més destacades del terme, entre les quals cal esmentar Son Santjoan de Sonarrossa, Sarisal, Aireflor Vell o Morelló Nou. S'han catalogat no només els habitatges, sinó que també s'ha donat certa protecció a les dependències agropecuàries que formen part del conjunt constructiu. També s'ha inclòs més de quaranta cases de pagès.

b) Patrimoni etnològic

El patrimoni etnològic catalogat al terme de Sencelles inclou 75 elements, bona part dels quals estan integrats per petites edificacions vinculades a l'extracció i emmagatzematge de l'aigua. Un altre grup de construccions respon a la tradició agrària del municipi i es manifesta a través dels molins de vent fariners, les eres de batre, etc.

El patrimoni religiós també té algunes manifestacions al terme, especialment sis creus de terme, alguna de les quals de gran antigor. Per altra banda, la xarxa hidrològica del municipi es salvada per alguns elements patrimonials entre els quals es compten fins a set ponts. Un darrer element a considerar són les fites de pedra que delimiten el terme en els seus camins principals i que daten de mitjan segle XIX. Fins a 10 d'aquestes fites s'han inclòs al catàleg.

El patrimoni de l'aigua es ben present a Sencelles. Els pous i les sínies abunden a tot el terme. S'han escollit fins a 14 pous, la major part públics i fins a 15 sínies per integrar aquest catàleg. A més, també s'hi han inclòs sis molins d'extracció d'aigua (Judí, Cascanar, pou Major, etc), tres aljubs i una cisterna.

L'altre gran grup de construccions sencelleres incloses al catàleg són les vinculades a la vida agrària d'un municipi del pla de Mallorca. Fins a nou molins fariners de vent, en regular estat de conservació, s'alcen principalment als nuclis urbans de Sencelles i Biniali. Per altra banda, s'han seleccionat tres eres de batre. També s'ha de destacar la presència d'una única construcció de caràcter històrico-industrial lligada a la vida agrícola de municipi. Es tracta de la que fou la fàbrica de batedores OSCA.

Cal senyalar que d'aquesta catalogació s'han aprofitat aquelles descripcions i fotografies encara vàlides, incorporant els canvis pertinents derivats de les transformacions dutes a terme en el temps transcorregut. També s'ha duit a terme una reestructuració de l'organització dels elements, s'han completat els apartats requerits pel PTM (bàsicament el punt 5 dedicat a la protecció de l'element) i s'han revisat els elements que finalment han de formar part del *Catàleg* tal com s'explica en els següents apartats de la present memòria.

3. COMPLIMENT DE LES DETERMINACIONS DEL PLA TERRITORIAL DE MALLORCA EN RELACIÓ AL CATÀLEGS

L'aprovació del *Pla Territorial Insular de Mallorca* aprovat definitivament pel Ple del Consell Insular de Mallorca dia 13 de desembre de 2004. BOIB núm. 188 de 31 de desembre de 2004 tengué importants repercussions relatives a la catalogació dels elements a protegir per part dels municipis.

Les determinacions del Pla Territorial de Mallorca que afecten als béns patrimonials vénen definides a la *Norma 47. Catàlegs (ED)* i a la *Norma 48. Elements etnològics (ED)*.

Així la Norma 47. Catàlegs (ED) estableix el seu contingut mínim, la necessitat de indicació del grau de protecció corresponent (inclou una proposta d'estructuració de les proteccions) i d'elaboració d'una fitxa individualitzada per a cada element, senyalant els continguts mínims d'aquesta fitxa. També s'estableix que s'haurà de consignar la localització dels elements catalogats en els plànols informatius del planejament urbanístic i que s'inclouran al Catàleg els Béns d'Interès Cultural, malgrat disposin una protecció específica derivada de la declaració com a tals.

A continuació es transcriu el contingut de la Norma 47:

Norma 47. Catàlegs (ED)

1. El planejament general municipal contindrà un catàleg d'elements que, pels seus valors singulars o característiques urbanístiques o arquitectòniques, hagin de ser objecte d'una especial protecció. El contingut del catàleg ha de ser, com a mínim, el següent:

a. S'han de catalogar, com a mínim, els elements inclosos dins les categories següents: jaciments arqueològics, arquitectura religiosa, escultura monumental religiosa i heràldica, arquitectura i enginyeria civil, arquitectura militar, béns etnològics, béns d'interès industrial i béns d'interès paisatgístic i ambiental, entenent com a tal no tan sols els espais amb valors naturals destacats (orografia, hidrografia, flora i fauna), sinó també tots aquells conjunts urbans (carrers, barris, etc.) amb unes característiques determinades que els confereixen una unitat valorable des d'un punt de vista etnològic, històric o social. El contingut del catàleg haurà d'incloure com a mínim tots aquests elements, sense perjudici d'incloure tots aquells altres de valor singular que s'estimin adequats per catalogar.

b. Se n'ha d'indicar el grau de protecció corresponent. Amb aquesta finalitat, es proposa la següent estructuració de les proteccions:

1. Nivell de protecció integral. Aquest tipus de protecció implicaria una preservació íntegra del bé que s'ha de protegir, és a dir, sense cap possibilitat de canvi que comportàs una modificació en la seva estructura, distribució i elements d'acabat. Hauria de mantenir l'ús original o un altre de compatible amb l'adequat manteniment i protecció del bé, i només s'hi permetrien obres de conservació, restauració i, en casos excepcionals, de recuperació d'alguna de les seves característiques originals. Es pot admetre l'establiment d'una subcategoria que englobi aquells elements d'un valor elevat que, a causa del seu deteriorament, requereixin obres d'una certa entitat per assegurar-ne la permanència o el retorn a un estat original desitjat; també quedarien inclosos en aquesta subcategoria aquells elements que, tot i que mereixen una protecció integral, posseeixen annexos no protegits o amb un nivell de protecció menor on es poden dur a terme obres de més entitat necessàries per a la continuïtat del seu ús.

2. Nivell de protecció parcial. Per a aquells casos diferents dels anteriors que, amb el límit de la conservació íntegra de les seves parts essencials i la seva volumetria, permetin l'execució d'obres majors.

3. Nivell de protecció ambiental. Quedaran englobades en aquest nivell les remodelacions que poguessin afectar la totalitat de l'espai interior de les edificacions, mantenint les proteccions de façana, que haurien d'obligar a mantenir la volumetria existent en l'aiguavés corresponent a aquesta, a fi que la seva protecció sigui realment efectiva.

c. S'elaborarà una fitxa individualitzada per a cada element, la qual, com a mínim, ha de contenir les dades següents:

1. Identificació espacial: municipi, població, localització i plànol de situació.
2. Identificació de l'element: denominació, codi d'identificació, tipologia, ús actual, documentació fotogràfica, autoria, estil o corrent.
3. Descripció de l'element: descripció (morfològica, estructural i elements integrants), cronologia, bibliografia.
4. Estat de conservació: intervencions, realitzacions i descripció de l'estat actual de conservació.
5. Protecció de l'element: grau de protecció, usos permesos, elements destacats que s'han de preservar (podria, excepcionalment, incloure béns mobles), definició de les intervencions preferents i admissibles sobre l'element catalogat; aquestes dades tindran caràcter normatiu.
6. Definició de la zona de protecció: En els casos de nivell de protecció integral, i en altres casos que es consideri necessari, excepte en el cas de conjunts històrics, es podrà definir un entorn de protecció al voltant de l'element catalogat, a fi de preservar el seu àmbit d'influència. A més el planejament general municipal l'haurà de tenir en compte a l'hora d'ordenar el referit entorn per tal de no distorsionar-ne les visuals. En els elements ja catalogats, s'haurà de fixar aquest àmbit si no el tenen o ampliar-lo si és necessari.

2. La ubicació dels elements catalogats serà indicada en els plànols generals d'informació del planejament municipal.

3. Els béns declarats d'interès cultural i els catalogats segons la legislació especial de patrimoni històric de les Illes Balears es regiran per la seva normativa específica i hauran de ser recollits en el catàleg municipal objecte d'aquesta norma.

Per la seva banda la Norma 48 es centra en un tipus especial de béns patrimonials com són els béns etnològics detallant quins són els béns municipals que s'ha de catalogar sota aquest epígraf. A continuació es transcriu la Norma 48.

Norma 48. Elements etnològics (ED)

S'hauran de catalogar, i incloure en el catàleg municipal corresponent, entre d'altres, els elements etnològics rurals següents:

1. Murs de pedra seca.

a. S'inclouran en el catàleg esmentat en la norma anterior, en la tipologia de béns etnològics, aquells trams dels murs que limiten amb camí o carretera que es puguin considerar d'alt valor paisatgístic ambiental. Se n'ha de detallar la tipologia, l'alçada i les condicions, el plànol de situació i les actuacions necessàries per a la seva conservació. Només es podran eliminar per un motiu d'utilitat pública, cas en què hauran de ser reconstruïts després de la necessària reculada.

b. Els murs que no resultin catalogats i que s'usin per separar finques no es podran demolir, excepte en els casos de deteriorament o agrupació de finques que impliquin la pèrdua d'aquesta funció. En aquests casos i tots els altres en què es procedeixi a la segregació, divisió o fragmentació de finques tancades d'aquesta manera, la separació de les finques resultants de la divisió s'haurà de fer necessàriament amb mur de pedra seca del mateix tipus del que hi havia en el moment de les actuacions esmentades.

2. Marjades.

a. Les àrees paisatgístiques formades per grups de marjades també hauran de ser incloses en l'esmentat catàleg municipal. Les fitxes han de reflectir el tipus de mur que delimita les marjades i la seva alçada, i han de contenir documentació gràfica i fotogràfica sobre els elements més característics i la seva ubicació concreta.

b. Aquestes àrees hauran de ser zones d'actuació preferent tant per a la rehabilitació dels elements en si mateixos, com per a la recuperació dels usos tradicionals agraris.

3. Fonts de mina, barraques de roter, forns de calç, cases de neu i barraques, rotlos de sitja i forns de carboner.

a. Igual que els elements etnològics rurals anteriors, les fonts de mina, les barraques de roter, els forns de calç, les cases de neu i les barraques, rotlos de sitja i forns de carboner s'inclouran en el catàleg municipal d'elements d'especial protecció com a béns etnològics, sempre que el seu estat de conservació en permeti la recuperació.

b. S'hauran de promoure ajuts públics per a la seva conservació i restauració, i s'afavorirà que es valorin com a béns d'alt interès etnològic.

4. Camins empedrats.

a. Seran també catalogats detalladament, amb expressió de la seva titularitat i de les seves característiques essencials, com ara límits (parets de pedra seca, d'esquena d'ase, etc.), orografia, pavimentació, vegetació i edificacions properes.

5. Altres elements d'interès etnològic, com poden ser escars, pous, rellotges de sol, etc., que per la seva singularitat hagin de ser protegits.

4. CATÀLEG DE PROTECCIÓ DEL PATRIMONI ADAPTAT AL PTM

Per tant per a l'elaboració i aprovació del Catàleg de Patrimoni Històric que compleixi amb els requisits establerts s'han d'introduir importants modificacions respecte del document inicial elaborat pel Servei de Patrimoni del Consell de Mallorca al 2003. A continuació es detallen els canvis introduïts:

1. Canvis relatius a la Norma 47

APARTAT 1A

Es pot considerar que l'apartat relatiu als elements que han de formar part del Catàleg era prou complet en el document de partida de la Catalogació del 2003.

Així com s'ha explicat a l'apartat corresponent es varen incloure 34 jaciments arqueològics, 238 elements arquitectònics i 75 béns etnològics. El patrimoni arquitectònic incorporava tant patrimoni religiós (esglésies de Sencelles, Biniali, Ruberts, oratori de Jornets, convent de la Beata Francinaina Cirer) com civil (col·legi públic de Can Bril), habitatges en sòl urbà i habitatges en sòl rústic (possessions, cases de pagès). El patrimoni etnològic incorporava eres, pous, cisternes, sínies, aljubs, creus, fites, ponts...S'incorporava també una construcció de caràcter històrico-industrial, la que fou la fàbrica de batedores OSCA.

En relació a aquests elements s'han produït alguns canvis que afecten al patrimoni arquitectònic i en major mesura al patrimoni etnològic.

Referits al patrimoni arquitectònic

-S'han afegit quatre cases del nucli urbà de Sencelles de les quals s'ha considerat que tenen valors arquitectònics que les fan mereixedores de ser incloses al Catàleg.

- Can Pou (carrer Son Arrom nº 22). (SE-5)
- Casa a la plaça Son Morey 15 (SE-13)
- Casa al carrer Antoni Maura 59 (SE-20)
- Casa al carrer Antoni Maura 8 (SE-31)

-S'ha elaborat una única fitxa SE-71 a partir de les fitxes corresponents a les cases situades al carrer des Rafal número 48 i 50 (antics codis SE-89 i SE-94). El motiu és la reforma conjunta a que han estat sotmeses les cases i la seva conversió en un únic habitatge.

-S'ha eliminat la fitxa de Can Ainos, casa que estava al carrer del Gall 26 (antic codi SEN-74) i que fou demolida per a construir un supermercat.

Amb aquests canvis resulten un total de 247 elements catalogats pertanyents al patrimoni arquitectònic, incloent els cementeris de Sencelles i de Biniali i la fàbrica de batedores OSCA. dels quals 175 es troben al sòl urbà (dels quals 104 a Sencelles, 60 a Biniali i 11 a Rubers) i 72 al sòl rústic (dels quals 6 a Jornets i 6 a Cascanar).

Referits al patrimoni etnològic

-S'incorpora com a bé etnològic una sinya situada al camí de Montuïri (SI-16) que es troba situada entre dues sínies que ja s'havien inclòs al catàleg (SI-13 i SI-14) i una altra sinya també situada al camí de Montuïri (SI-17).

-S'afegeix com a bé etnològic un pou situat al carrer Fiol nº 21 de Biniali (PO-10)

-S'afegeix com a bé etnològic dintre de la categoria de fites el punt quilòmetric de pedra que es localitza al carrer de Sor Francinaina Cirer 6 de Sencelles (FI-11) i una segona fita al camí Dret (FI-12).

-S'han afegit els 14 camins d'interès constructiu detallats al Catàleg de camins del terme municipal de Sencelles elaborat pel Departament de Medi Ambient del Consell de Mallorca, incorporant la informació del Catàleg de camins corresponent als apartats d'identificació, localització, descripció i estat de conservació.

El *Catàleg* incorpora per tant 96 béns etnològics distribuïts de la següent manera:

- Aljubs: 3
- Creus, monuments i làpides: 9
- Eres: 3
- Fites: 12
- Molins de vent aiguaders: 6
- Molins de vent fariners: 9
- Ponts: 7
- Pous: 16
- Sínies: 17
- Camins: 14

APARTAT 1B

Els nivells de protecció del catàleg es reestructuren segons els tres nivells bàsics proposats pel PTM en aquest apartat.

APARTAT 1C

Es reestructura la fitxa individualitzada per tal d'incorporar alguns dels epígrafs pertanyents al contingut mínim establert al PTM que no existien o no estaven sistematitzats a la fitxa original. Així contenen les següents dades:

1. **Identificació espacial:** municipi, població, localització i plànol de situació.
2. **Identificació de l'element:** denominació, codi d'identificació, tipologia, ús actual, documentació fotogràfica, autoria, estil o corrent.

3. **Descripció de l'element:** descripció (morfològica, estructural i elements integrants), cronologia, bibliografia.

4. **Estat de conservació:** intervencions, realitzacions i descripció de l'estat actual de conservació.

5. **Protecció de l'element**

L'apartat més important és aquest bloc cinquè de la fitxa, *Protecció de l'element*, el qual té caràcter normatiu segons el PTM, i que detalla el grau de protecció, la regulació dels usos permesos, els elements destacats a preservar, la definició de les intervencions preferents (IP) i les intervencions admissibles (IA)

La fitxa incorpora una documentació planimètrica que refelexa l'àrea compresa pel bé catalogat sobre la base del Mapa Topogràfic de les Illes Balears MTIB a escala 1:1.000 per al sòl urbà i a escala 1:5.000 per al sòl rústic.

APARTAT 2

La ubicació dels elements catalogats s'ha grafiat sobre la planimetria del planejament municipal, concretament sobre els plànols d'ordenació de sòl urbà 1:1.000 i de sòl rústic 1:5.000

APARTAT 3

El catàleg recull tots els elements individuals declarats BIC i consigna a cada fitxa particularitzada aquesta protecció específica, concretament en el bloc cinquè de la fitxa, *Protecció de l'element*.

A Sencelles són BIC amb la categoria de monument, a més dels jaciments arqueològics i les creus de terme:

-La casa convent de la Beata Francinaina Cirer, de les germanes de la caritat de Sant Vicenç de Paül (declaració de 9/6/1994, BOE nº 30/6/1994).

-Les cases de Son Santjoan, incoades com a BIC en data de 19/2/1991.

2. Canvis relatius a la Norma 48

Tal com s'ha indicat s'han recollit com elements d'interès etnològic aljubs, eres, fites, molins de vent, pous, ponts i sínies.

La regulació del Catàleg s'estableix des de les Normes de protecció generals i des de la fitxa particularitzada específica de cada element catalogat, sense perjudici del compliment de totes aquelles altres normes del planejament que li siguin aplicables.

5. CONTINGUT NORMATIU DEL CATÀLEG

Normes de protecció generals

D'acord amb les determinacions del Pla territorial, s'ha establert una gradació del nivell de protecció en tres categories: nivell de protecció integral A, nivell de protecció parcial B i nivell de protecció ambiental C.

S'han definit set tipus d'obres i intervencions mitjançant les quals es regulen les actuacions sobre els elements catalogats, establint una correspondència de permissivitat amb les categories de protecció, i interrelacionant-les amb el caràcter d'intervenció admissible o preferent respectivament, tal com es mostra al següent quadre

CATÀLEG DE PROTECCIÓ ADAPTAT AL PTM			
TIPUS D'OBRES / PROTECCIONS	NIVELL DE PROTECCIÓ INTEGRAL A	NIVELL DE PROTECCIÓ PARCIAL B	NIVELL DE PROTECCIÓ AMBIENTAL C
Conservació	•	•	•
Restauració	•	•	•
Consolidació	•	•	•
Rehabilitació		•	•
Reestructuració			•
Ampliació			•
Demolició	Segons règim especial		

Les normes de protecció del Catàleg també regulen entre d'altres els documents complementaris per a la sol·licitud de les llicències, les obligacions de conservació específica, les especificitats existents en matèria d'higiene i habitabilitat i la tramitació que han de seguir les modificacions del Catàleg.

2. Disposicions normatives contingudes a les fitxes individualitzades:

Segons les determinacions establertes en la Norma 47 del Pla territorial la regulació normativa de la fitxa particularitzada s'estableix al seu apartat cinquè de les fitxes, el denominat *Protecció de l'element*.

Dintre d'aquest bloc i a cadascuna de les fitxes s'indica:

-El grau de protecció:

Respecte a les categories de protecció dels elements inclosos a la catalogació de 2003, el criteri general de partida ha estat l'aplicació d'un quadre sistemàtic de correspondències entre les categories del 2003 i les del nou Catàleg adaptat al PTM, tenint en compte les disposicions del PTM i els tipus d'intervencions permeses al 2003.

Així els elements amb nivell A (els jaciments arqueològics), A1 (església parroquial i rectoria de Sencelles, església de Ruberts, oratori de Jornets), A2 referits a patrimoni religiós (església de Biniali) i A2 referits a béns etnològics se les ha assignat un nivell de protecció integral A.

Als elements amb nivell A2 referits a béns arquitectònics se les ha assignat un nivell de protecció parcial B.

Als elements amb nivell de protecció parcial, ambiental R o ambiental S se'ls ha assignat un nivell de protecció ambiental C.

No obstant això, alguns elements recollits a la catalogació del 2003 no s'han subjectat a la correspondència general, per causa de la reconsideració de les característiques específiques dels elements i amb coherència amb les proteccions assignades a d'altres elements comparables. Per exemple a la possessió de Jornets (originalment A1) i a possessions com Aireflor, Sarissal, Son Xotano, Binifat... (originalment A2) se'ls ha assignat una protecció B, en consonància amb la resta de possessions del terme municipal. Per la seva banda els molins i els elements catalogats dels cementeris de Sencelles i de Biniali (originalment R) passen a tenir una protecció A, excepte en aquells casos on les transformacions sofertes fan necessària la possibilitat d'una rehabilitació.

-Els usos permesos: amb caràcter general el règim d'usos es correspon amb la qualificació de sòl rústic o la zona de sòl urbà en la qual es troba el bé catalogat, si bé la fitxa pot restringir el ventall d'usos possibles. També hi ha tipologies de béns (per exemple creus de terme, fites...) per als quals no és possible establir cap ús dels urbanísticament regulats.

-Els elements destacats: en general els tipus d'elements recollits a cada fitxa es refereixen a la volumetria, les façanes, els sistemes estructurals, els interiors, les edificacions auxiliars o els enginyers mecànics.

-Les intervencions preferents o admissibles: amb caràcter general es consideren admissibles totes les permeses segons el nivell de protecció.

-Per als elements que han estat declarats Bé d'Interès Cultural (BIC) s'incorpora a la fitxa un epígraf anomenat Protecció específica on es consigna la seva classificació (Monument, conjunt històric, jardí històric, lloc històric, zona arqueològica, zona paleontològica) i la data de la seva declaració.

Alguns dels elements disposen d'un sisè apartat a la seva fitxa, dedicat a la definició de la seva zona de protecció i a la descripció de les limitacions que dins aquest àmbit s'estableixen a la construcció d'edificacions. Aquesta zona té per objecte la protecció de les visuals o de la pròpia integritat de l'element catalogat. Amb caràcter general aquesta zona de protecció es grafia a la documentació gràfica que acompanya a les fitxes. Aquesta zona no se delimita per als elements catalogats que es troben als conjunts històrics de Biniali, Ruberts o Jornets, d'acord amb la norma 47.6 del Pla Territorial.

Cal senyalar que tant l'àmbit de catalogació de l'element catalogat com, en cas d'haver-n'hi, la zona de protecció s'han grafiat també als plànols d'ordenació de sòl urbà i urbanitzable escala 1:1.000 i de sòl rústic escala 1:5.000 de les Normes Subsidiàries de Sencelles.

6. ESTRUCTURACIÓ I CONTINGUT DEL CATÀLEG

El catàleg s'estructura en dos grans blocs en base a la categoria dels elements. Per un costat tenim el patrimoni arquitectònic, el més nombrós, mentre que a l'altre s'agrupen la resta de categories (arqueologia, etnologia, escultura monumental religiosa...).

Dintre de l'arquitectura el següent nivell de classificació té a veure amb la classificació del sòl: urbà o rústic.

El tercer nivell pel que fa a l'arquitectura segueix un criteri de localització. Dintre del sòl urbà trobam tres conjunts: Sencelles, Biniali i Ruberts. Al sòl rústic tenim tres conjunts més: llogarets de Jornets i Cascanar i resta d'elements localitzats en sòl rústic.

Aquesta estructuració té la seva materialització en els cinc volums que inclouen les fitxes particularitzades:

Volum I: Arquitectura. Nucli urbà de Sencelles.

S'inclouen 100 elements d'arquitectura civil (església, rectoria i convent) , 3 elements d'arquitectura religiosa, 1 bé d'interès industrial (fàbrica de maquinària)

Volum II: Arquitectura. Nuclis urbans de Biniali i Ruberts.

De Biniali s'inclouen 60 elements (incloent església i rectoria) i de Ruberts s'inclouen 11 elements (incloent església).

Volum III: Arquitectura. Llogarets de Jornets i Cascanar. Resta de sòl rústic.

De Jornets s'inclouen 6 elements (inclou oratori) i de Cascanar 6 elements més. A la resta de sòl rústic pertanyen 57 elements.

Volum IV: escultura monumental religiosa, arquitectura funerària, etnologia.

Pel que fa a l'escultura monumental religiosa s'incorporen

6 creus
2 monuments
1 làpida

Pel que fa a l'etnologia

3 aljubs
3 eres
12 fites
6 molins de vent aiguaders
9 molins de vent fariners
7 ponts
16 pous i cisternes
17 sínies
14 camins

Pel que fa a l'arquitectura funerària

- Cementeri de Sencelles
- Cementeri de Biniali

Volum V: Arqueologia

S'inclouen 45 jaciments arqueològics catalogats.

A més dels volums anteriors el catàleg conté la següent documentació:

1. Memòria
2. Normes generals de catàleg
3. Relació d'elements catalogats

Per la seva banda els elements es localitzen als plànols d'ordenació de les normes urbanístiques. Els elements urbans als plànols de sòl urbà i urbanitzable escala 1:1.000 i els elements rústics als plànols de sòl rústic escala 1:5.000.

7. CODIFICACIÓ DELS ELEMENTS DEL CATÀLEG

Es proposa una ordenació de les fitxes de catàleg que combina els criteris geogràfics amb els criteris tipològics.

Així el gruix des elements que pertanyen a la classe d'elements arquitectònics es codifiquen amb dues lletres diferents segons el lloc al qual pertanyen:

SE: Sencelles

BI: Biniali

RU: Ruberts

JO: Jornets

CA: Cascanar

SR: Resta de sòl rústic

Per a la resta d'elements s'empra una codificació de dues lletres diferents segons la tipologia a la qual pertany l'element:

tipologia	codi
Aljub	AL
Arqueologia	JA
Patrimoni artístic	AR
Cementeri	CE
Creu de terme	CR
Era	ER
Fita	FI
Molí de vent aiguader	MA
Molí de vent fariner	MF
Pont	PT
Pou, cisterna	PO
Sínia	SI
Camí	CM

8. BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAFIA GENERAL

- AAVV. Elementos Básicos de la Arquitectura Popular de Mallorca. CAEB. Palma. 1991.
- AAVV. Gran Enciclopèdia de Mallorca. Promomallorca Edicions, S.L. Palma. 1989-1991.
- AAVV. La pedra en sec. Obra, paisatge i patrimoni. IV Congrés Internacional de Construcció de Pedra en sec (Mallorca, del 28 al 30 de setembre de 1994). Consell Insular de Mallorca, FODESMA. Palma. 1997.
- AAVV. Mallorca: Imatge fotogràfica i etnografia. L'Arxiu de Josep Pons Frau. Ajuntament de Palma. Palma. 1991.
- AAVV. Vida i costums a la possessió mallorquina. El gall editor. Pollença. 2001.
- ALCOVER, Antoni M. i MOLL, Francesc de B. Diccionari català-valencià-balear. Gràfiques Iustar. Barcelona. 1976.
- ALOMAR ESTEVE, Gabriel i ALOMAR CANYELLES, Antoni I. El patrimoni cultural de les Illes Balears. Idees per una política de defensa i protecció. Institut d'Estudis Baleàrics. Palma. 1994.
- BENNÀSAR COLL, Bernat (coord.). El Patrimoni Artístic de Felanitx. Itineraris per la ciutat (proposta didàctica). Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears. Palma. 2001.
- BERARD, Gerónimo de. Viaje a las villas de Mallorca 1789. Ajuntament de Palma. Palma. 1983.
- CANTARELLAS CAMPS, Catalina. La Arquitectura Mallorquina desde la Ilustración a la Restauración. Institut d'Estudis Baleàrics. Palma. 1981.
- CAÑELLAS SERRANO, Nicolau S., El ferrocarril a Mallorca: la via del progrés. Palma. Documenta Balear. 2001.
- CATALEG DE CREUS DE TERME DE BALEARS. Govern de les Illes Balears. Conselleria de Cultura
- FULLANA LLOMPART, Miquel. Diccionari d'Arts i Oficis de la construcció. Ed. Moll. Palma. 1988.
- GAMBÚS SÁIZ, Mercedes i MASSANET GILI, María. Itinerarios arquitectónicos de las Islas Baleares. Conselleria d'Educació i Cultura del Govern Balear. Palma. 1987.
- GAMBÚS SÁIZ, Mercedes i MORATA SOCÍAS, José. Arquitectura y renovación: la rehabilitación de viviendas en Baleares. José J. De Olañeta, Editor. Palma. 1991.
- GARCÍA ARRANDO, Miguel Ángel. Catálogo ilustrado de los relojes de sol de Mallorca. Proyecto subvencionado por el Consell Insular de Mallorca. Palma. 1993.
- GARCÍA INYESTA, Neus i OLIVER SUNYER, Guillem. Cases de pagès a la zona de S'Alqueria Blanca. Publicació del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Balears (Delegació de Mallorca). Palma. 1981.
- GARCÍA INYESTA, Neus i OLIVER SUNYER, Guillem. Cases de Possessió I. Publicació del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Balears (Delegació de Mallorca). Palma. 1986.
- GARCÍA INYESTA, Neus i OLIVER SUNYER, Guillem. Cases vilatanes a la vila i pobles de Santanyí. Publicació del Col·legi Oficial d'Arquitectes de Balears (Delegació de Mallorca). Palma. 1983.
- GARCÍA-DELGADO SEGUÉS, Carlos. Arquitectura tradicional de la isla de Mallorca. Influencias de Roma, el Islam y Cataluña. José J. De Olañeta, Editor. Palma. 1992.
- Gran Enciclopèdia de Mallorca. Palma. 1989-2002.
- HABSBURG-LORENA, Lluís Salvador, Las Baleares descritas por la palabra y el grabado. Palma. Sa Nostra. 1982-92.
- Inventari dels molins fariners de vent (Comissió Insular de Patrimoni Històric).
- Inventari dels pous comuns (Comissió Insular de Patrimoni Històric).

LLABRÉS RAMIS, Joan i VALLESPÍR SOLER, Jordi. Els nostres arts i oficis d'antany. Gràfiques Miramar. Palma. 1984.

MASCARÓ PASARIUS, Josep (coord.). Historia de Mallorca. Gráficas Miramar. Palma. 1973-74.

MASCARÓ PASARIUS, Josep. Corpus de Toponímia de Mallorca. Palma. 1962.

MURRAY, Donald G. i CANTARELLAS, Catalina. Ses Nostres Cases. Arquitectura Tradicional de les Balears. Caixa de Balears "SA NOSTRA". Palma. 1986.

ROSSELLÓ BORDOY, Guillem (a cura de). Actes del III Congrés. El nostre Patrimoni Cultural: el patrimoni tudent (1836-1994). Societat Arqueològica Lul·liana. Palma. 1995.

SEBASTIÁN LÓPEZ, Santiago i ALONSO FERNÁNDEZ, Antonio. Arquitectura mallorquina moderna y contemporánea. Estudio General Luliano. Palma. 1973.

SEGUÍ AZNAR, Miguel. Arquitectura contemporánea en Mallorca (1900-1947). Universitat de les Illes Balears i Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Balears. Palma. 1990.

SEGUÍ AZNAR, Miguel. La arquitectura modernista en Baleares. Ediciones Cort. Palma. 1975.

SEGURA, Miquel i VICENS, Josep. Possessions de Mallorca. Volum I. Conselleria d'Educació i Cultura del Govern Balear. Palma. 1985.

SEGURA, Miquel i VICENS, Josep. Possessions de Mallorca. Volum II. Edicions Teix. Campos. 1987.

SEGURA, Miquel i VICENS, Josep. Possessions de Mallorca. Volum III. Edicions Teix. Palma. 1989.

SEGURA, Miquel i VICENS, Josep. Possessions de Mallorca. Volum IV. Les edicions de Bitzoc. Palma. 1992.

BIBLIOGRAFIA ESPECÍFICA

ARAMBURU-ZABALA, Javier; SASTRE, Vicenç. Prehistòria de Sencelles. Ed. el Tall. Palma. 2001

CATÀLEG DE CAMINS DEL TERME MUNICIPAL DE SENCELLES. Consell de Mallorca. Departament de Medi Ambient. Coordinador: Antoni Reynés Trias. Autors: Guillem Alomar Canyelles, Francesca R. Rotger Moyà, Maria del Mar Taltavull Manchado. 2012.

FLORIT, Jerònia; ORDINAS, Antoni. Guia dels pobles de Mallorca. Sencelles. Hora Nova. Palma. 2003.

LLABRÉS RAMIS, Macià. Notes històriques de Sencelles. Editorial Belladonna. Palma. 2003.

"Sencelles", a Gran Enciclopèdia de Mallorca. Vol. 16. Pàg. 122-148. Promomallorca. Palma. 1989.

VALERO, Gaspar. Sencelles. Guia de passeig. Documenta Balear. Palma. 1999.

9. EQUIP REDACTOR

El *Catàleg de Patrimoni Històric de Sencelles* està basat en el catàleg que fou elaborat pel Servei de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura del Consell de Mallorca a l'any 2003.

La revisió i adaptació al PTM d'aquest treball ha estat a càrrec del següent equip:

- Josep Antoni Aguiló, Arquitecte, coordinador dels treballs del Catàleg
- Antoni Pons Esteva. Geògraf i historiador
- M Magdalena Pons Esteva. Geògrafa i llicenciada en dret

Per l'equip redactor,

Josep Antoni Aguiló

Arquitecte, coordinador dels treballs
del Catàleg

Antoni Pons Esteva

Geògraf i historiador

M Magdalena Pons Esteva

Geògrafa i llicenciada en dret

Palma, a 6 d'octubre de 2014

NORMATIVA

Norma 1. Nivells de protecció del Catàleg.

Els nivells de protecció del Catàleg s'han regulat d'acord al següent:

1 -Nivell de protecció integral A

Es refereix a aquells edificis, parts d'edificis, construccions o elements qualificables de singulars pels seus valors històrics, arquitectònics, estètics o tipològics, així com als elements o edificis incoats o declarats Bé d'Interès Cultural (BIC). La preservació dels elements objecte d'aquesta protecció ha de ser integral o total.

2 -Nivell de protecció parcial B

Es refereix a aquells edificis, parts d'edificis, construccions o elements que siguin clars exponents de les tipologies tradicionals o a d'altres tipus d'edificacions que presenten valors històrics o arquitectònics singulars però considerats de menor grau respecte als de la categoria anterior. La seva conservació admetrà possibles obres d'intervenció compatibles amb la protecció específica de les característiques bàsiques o essencials volumètriques, estructurals, tipològiques i ambientals.

3 -Nivell de protecció ambiental C

Es refereix a aquells edificis, parts d'edificis, construccions o elements que sense presentar singularitats històriques o arquitectòniques mereixen la seva preservació, fonamentalment, pel seu valor tipològic i ambiental. La seva conservació admetrà intervencions de major abast que les del grau de protecció anterior.

Concretament queden englobades en aquest nivell les remodelacions que afecten la totalitat de l'espai interior de les edificacions, mantenint les proteccions de façana i la volumetria existent en l'aiguavés corresponent a aquesta, a fi que la seva protecció sigui realment efectiva, tot d'acord a la proposta de cada fitxa individualitzada.

Norma 2. Tipus d'obres i intervencions.

Als efectes d'aquest Catàleg, els seus elements i la seva aplicació, els tipus d'obres es dividiran en les següents categories:

1 Conservació.

Són obres per al manteniment de tots els elements de l'edifici en perfecte estat amb la finalitat de prolongar la vida dels béns amb tots els seus valors, assegurant l'estabilitat del bé i de les seves parts integrants, mitjançant la conservació preventiva, evitant el deteriorament, o frenar aquest mitjançant feines d'estabilització. Es consideren dins d'aquesta categoria les reparacions de tots els elements i instal·lacions en mal estat (cobertes, baixants, instal·lacions sanitàries, paviments, acabats, pintures, etc.).

2 Restauració.

Són aquelles la finalitat de les quals és la de tornar a l'edifici o a una part d'aquest les seves característiques originals, tant en les seves estructures, com en els seus acabats i decoració, de tal manera que el procés sigui reconeixible i no admetent-ne en el procés noves aportacions de nou disseny. Comporta la utilització, en la mesura que sigui possible, dels sistemes constructius i materials originals. Aquest tipus d'obres inclou l'eliminació d'afegits d'edificacions o elements constructius.

3 Consolidació.

Són les encaminades a mantenir les condicions de resistència i estabilitat dels elements de les estructures mitjançant el seu reforçament, reparació o substitució parcial. Als efectes dels materials, també s'entén que són encaminades a tornar a donar la cohesió i consistència d'aqueixos. Les intervencions no implicaran, en cap cas, l'alteració de l'aspecte estètic.

4 Rehabilitació.

Tenen com a objectiu l'adequació, la millora de condicions d'habitabilitat, o la redistribució de l'espai interior, mantenint les característiques estructurals de l'edifici i els aspectes fonamentals de la seva tipologia. Aquest tipus d'obres podrà suposar l'adequació dels usos dels porxos sota cobertes actuals, modificació dels patis interiors o de les obertures que no siguin de façana, i l'obertura de patis interiors i buits d'escales que no afectin a l'estructura portant dels elements. No podrà augmentar-se la volumetria de l'edifici.

5 Reestructuració.

Són les obres que tenen com a objectiu la transformació de l'espai interior de l'edifici, incloent la possibilitat de demolició o de substitució parcial dels elements estructurals mantenint les façanes, on únicament es podran introduir nous buits sempre que segueixin els ritmes compositius i la tipologia de les obertures existents. La qualificació urbanística de l'entorn serà subsidiària i es permetran obres d'ampliació d'acord amb els seus paràmetres sempre que no s'amaguin o emmascarin amb elles els cossos d'edificació protegits i no s'adossin a les seves façanes representatives i, en tot cas, sempre que s'ajustin a la sistemàtica tipològica. El cas extrem d'aquest tipus d'obra serà el buidat de l'edifici, entenent per tal, la demolició interior generalitzada amb el manteniment de la façana o façanes exteriors i els seus coronaments i la coberta que en cas de substitució serà exactament en les mateixes condicions que l'original.

6 Ampliació

Són obres d'increment de la superfície edificada o del volum o altura existents.

7 Demolició

Tenen per objectiu la supressió total o parcial d'un edifici.

Norma 3. Intervencions permeses segons categoria de protecció.

1 Nivell de Protecció Integral A

Es permetran obres de conservació, restauració i consolidació.

2 Nivell de Protecció Parcial B

Es permetran obres de conservació, restauració, consolidació, i rehabilitació.

3 Nivell de Protecció Ambiental C

Es permetran obres de conservació, restauració, consolidació, rehabilitació, reestructuració i ampliació.

Norma 4. Règim especial per a obres de demolició.

1 En l'àmbit de qualsevol element del Catàleg no es concediran llicències per a realitzar exclusivament obres de demolició.

2 En tot cas la llicència d'obres o l'ordre d'execució preveurà tant les operacions de demolició com les d'altra naturalesa i el resultat final de l'actuació sobre l'immoble o parcel·la. La llicència d'aquest conjunt d'operacions es concedirà en una unitat d'acte.

- 3 Els edificis, elements, instal·lacions o conjunts catalogats no podran ser demolits, llevat d'aquelles parts de la seva estructura o elements que sigui permès, segons els graus i categoria de catalogació de l'edifici, i sempre que aquestes obres resultin imprescindibles per a la seva màxima garantia d'estabilitat i seguretat. La demolició requerirà l'elaboració d'un informe que argumenti la seva necessitat.
- 4 La demolició no autoritzada o la provocació de ruïna per abandó o negligència d'un edifici catalogat, comportarà l'obligació de la seva reconstrucció en les condicions assenyalades a la *Llei 12/1998, del Patrimoni Històric de les Illes Balears*.

Norma 5. Declaració de ruïna.

La declaració d'estat ruïnós, que possibiliti la seva reconstrucció, es declararà en els següents supòsits:

a) Quan el cost de les obres necessàries sigui superior al setanta per cent (70%) del valor actual de l'edifici o plantes afectades i sempre que sigui acceptat per la Comissió de Patrimoni del Consell de Mallorca.

b) Quan l'estructura presenti un esgotament dels seus elements fonamentals i els danys no siguin reparables tècnicament pels mitjans normals, justificant-se la impossibilitat de mantenir dret l'edifici i sempre que sigui acceptat per la Comissió de Patrimoni del Consell de Mallorca.

Norma 6. Intervencions preferents i admissibles.

- 1 A cada fitxa particularitzada dels elements catalogats s'estableixen, si escau, les intervencions preferents.
- 2 Es consideren intervencions admissibles totes les permeses segons la categoria de protecció.
- 3 Les intervencions admissibles que afectin amb caràcter global o en la seva major part l'element catalogat hauran de comportar simultàniament l'execució de les intervencions preferents establertes.

Norma 7. Zona de protecció.

- 1 Per a alguns elements catalogats es determina una zona de protecció, ja sigui dirigida a la preservació de visuals o de la pròpia integritat de l'element catalogat. Cada fitxa particularitzada determinarà detalladament les limitacions que dins l'àmbit de la zona de protecció s'estableixen a la construcció d'edificacions.
- 2 Per obtenir llicència per a la construcció de qualsevol edificació en aquest àmbit s'haurà d'aportar un estudi justificatiu del compliment de les determinacions establertes a la fitxa de catàleg corresponent.

Norma 8. Documents complementaris per a la sol·licitud de les llicències en elements catalogats.

Amb caràcter previ a la sol·licitud de la llicència d'obra serà prescriptiu un informe del tècnic municipal competent per valorar i preservar els elements d'interès patrimonial i que abans d'emetre l'informe tècnic preceptiu de la sol·licitud de la llicència, els serveis tècnics municipals comprovaran l'estat actual grafiat i l'adequació i compatibilitat del projecte amb la protecció establerta.

Per a realitzar obres en elements situats als àmbits catalogats, a més de la documentació genèrica prevista pels projectes d'obres, s'hauran d'aportar els documents següents:

- a) Justificació de la integració a l'entorn amb el plànol de façanes dels edificis contigus, a escala 1:100.
- b) Documentació fotogràfica exhaustiva del tram de carrer o del conjunt en el qual es pugui emmarcar l'actuació, havent-se de substituir la dita documentació fotogràfica per un aixecament planimètric de l'estat actual de les façanes del tram del carrer o del conjunt en que s'emmarqui, en els casos en que la seva amplària impossibiliti una visió completa i verídica de les edificacions.
- c) Descripció dels materials utilitzats, assenyalant la seva idoneïtat respecte a l'entorn urbà.
- d) Documentació gràfica contenint les preses dels serveis amb les seves dimensions i situació exacta.
- e) En el cas que es tracti d'obres parcials de reforma, croquis de detall dels elements singulars, tals com balcons, patis interiors, finestres, pavimentació, etc., indicant en tots ells els materials utilitzats. Tant la documentació de l'estat inicial com la de l'estat final seran les suficients per a la definició del projecte.
- f) Quan hi hagi obres de demolició haurà de quedar patent i clar el seu abast i la zona afectada.

Norma 9. Àrea de control i zona de protecció dels jaciments arqueològics.

- 1 Qualsevol actuació a realitzar dintre de l'àrea de control o de la zona de protecció d'un jaciment arqueològic haurà de comptar amb un estudi específic elaborat per tècnic competent que asseguri la no afectació del jaciment així com la preservació de les principals visuals sobre el mateix.

Aquest estudi identificarà els efectes de l'actuació sobre el jaciment arqueològic, incorporarà les mesures protectores o correctores i establirà el programa de vigilància de l'execució de l'actuació.

- 2 Qualsevol actuació a l'interior d'una àrea de control o d'una zona de protecció haurà de comptar amb l'autorització de l'òrgan competent en matèria de patrimoni històric, previ a l'atorgament de la llicència municipal d'edificació i ús del sòl.

Norma 10. Estètica i composició.

- 1 En la composició de façanes la superfície màxima de buits admesa respecte de la façana sobre la qual es situïn serà d'un trenta per cent (30 %).
- 2 Els buits hauran de ser rectangulars i el seu eix vertical serà el de major magnitud. A la fi de garantir el compliment d'aquest apartat la longitud de l'eix vertical serà com a mínim un vint per cent (20%) superior a la de l'eix horitzontal. Quedaran exclosos d'aquesta regla els buits de planta baixa destinats a garatge i els buits de dimensions inferiors a quaranta centímetres 40 cm., els qual podran ser quadrats.
- 3 L'amplada màxima de l'eix horitzontal dels buits no superarà un metre i vuitanta centímetres (1,80 m), amb l'excepció del buit destinat en planta baixa que doni accés a un garatge, l'amplada màxima del qual serà de tres metres (3,00 m). Tan sols es podran admetre amplàries superiors quan la reduïda dimensió del carrer dificulti de manera evident l'accés a l'interior del garatge.

- 4 En aquells casos en què s'admeti l'obertura de l'accés a un garatge o la reforma d'un accés existent aquesta s'efectuarà seguint el model tradicional de les portasses del poble, d'arc carpanell o d'arc rebaixat emmarcat en marès.
- 5 Els materials i colors seran els existents, mantenint les tècniques, materials i colors propis de cada immoble.
- 6 L'aspecte de les cobertes haurà de mantenir-se tal i com foren objecte de catalogació, d'acord al que preveu la fitxa de l'immoble corresponent. A les cobertes inclinades s'emprarà únicament teula àrab, de dimensions tradicionals, preferint-se la reposició amb teula vella.
- 7 Els tancaments i proteccions exteriors dels buits de façana s'hauran de resoldre amb materials tradicionals, prohibint-se la fusteria metàl·lica d'alumini, acer, PVC o similars.
- 8 En les canals i baixants es prohibeix l'ús del PVC.
- 9 Els sòcols s'hauran de mantenir amb els seus materials actuals evitant, sempre que sigui possible, qualsevol aplacat nou.
- 10 Es prohibeixen les marquesines i els tendals.
- 11 S'admeten únicament rètols informatius sobre l'activitat que se desenvolupa a l'immoble. Hauran d'integrar-se en la composició i estètica de la façana, tendran com a màxim cinquanta centímetres (50 cm) de costat i hauran de separar-se un mínim de vint centímetres (20 cm) dels emmarcaments de les obertures.
- 12 Es consideren compatibles amb la preservació de la volumetria dels edificis els augments de volum derivats de l'execució de cordons estructurals o congrenys, limitant-se a un màxim de cinquanta centímetres (50 cm) l'augment de l'altura permès.

Norma 11. Obligacions de conservació genèrica de les edificacions.

- 1 En compliment de la legislació vigent no s'entendran adquirits els drets urbanístics en tant no es compleixin els deures corresponents.
- 2 Els propietaris de tota classe de terrenys i construccions hauran de destinar-los efectivament a l'ús a cada cas establert pel planejament urbanístic i mantenir-los en condicions de seguretat, salubritat i ornament públic. Quedaran subjectes igualment al compliment de les normes sobre protecció del medi ambient i del patrimoni històric i sobre rehabilitació urbana, en compliment del que estableix la legislació vigent, referit als deures de conservació i rehabilitació.
- 3 En compliment del que disposa la legislació urbanística vigent, l'ajuntament ordenarà, d'ofici o a instància de qualsevol interessat, l'execució de les obres necessàries per a conservar aquelles condicions, amb indicació del termini de realització.
- 4 L'ajuntament podrà també ordenar, per motius d'interès turístic, estètic o cultural, l'execució d'obres de conservació i de reforma en façanes o espais visibles des de la via pública, sense que estiguin prèviament incloses a cap pla d'ordenació.
- 5 Les obres s'executaran a costa dels propietaris, si es continguessin en el límit del deure de conservació que els correspon, i amb càrrec a fons de l'administració ordenant quan ho excedeixi per a obtenir millores d'interès general.
- 6 S'entendran com a obres contingudes dins el límit del deure de conservació que correspon als propietaris i a la seva costa totes les incloses a les presents normes de protecció del patrimoni històric, sense perjudici de l'indicat a la legislació del sòl.

- 7 En virtut de la legislació urbanística vigent en relació als deures de conservació i rehabilitació, l'ajuntament podrà utilitzar l'execució forçosa quan els propietaris incompleixin els esmentats deures.

Norma 12. Obligacions de conservació específica del patrimoni catalogat.

- 1 La conservació, protecció i custòdia dels elements inclosos en el present Catàleg es declara d'utilitat pública. Correspon el deure de la seva conservació als seus respectius propietaris o posseïdors, d'acord a la regulació vigent en matèria de patrimoni històric.
- 2 En el cas que els propietaris dels elements inclosos en el present Catàleg no realitzessin les obres de conservació requerides per les presents normes de protecció del patrimoni històric, es podrà realitzar per part de l'ajuntament l'execució subsidiària o es podrà expropiar total o parcialment l'edifici o només la seva façana, d'acord a la regulació vigent en matèria de patrimoni històric.
- 3 Els elements inclosos en el present Catàleg, quan el propietari fes ús indegut d'ells, estiguessin en perill de destrucció o deteriorament i no estiguessin degudament atesos, es podran expropiar amb caràcter sancionador i per raó d'utilitat pública, d'acord a la regulació vigent en matèria de patrimoni històric.
- 4 L'obligació de conservar els elements catalogats, així com la de realitzar les intervencions d'acord amb les determinacions específiques que s'indiquin no suposa en cap cas una situació de vinculació singular, ni que l'execució de les obres superi el límit del deure de conservació del propietari.
- 5 En cap cas l'ús dels béns catalogats podrà alterar ni desmerèixer les característiques fonamentals que varen motivar la protecció de l'element, perjudicar la seva conservació o comportar risc de degradació.

Norma 13. Higiene i habilitat.

A les actuacions en els edificis inclosos al *Catàleg* no és de compliment obligat l'ordenança general d'higiene i composició interior, pel que fa a superfícies d'il·luminació, dimensions i ventilació de les escales, etc., si les obres tenen per objecte respectar la tipologia de l'edifici, sempre que quedin assegurades les condicions mínimes de salubritat i higiene, regulades al *Decret 145/1997, de 21 de novembre, de condicions de dimensionament, d'higiene i d'instal·lacions per al disseny i l'habitabilitat d'habitatges, així com l'expedició de cèdules d'habitabilitat* (BOCAIB núm. 151, de 6/12/97) o norma que el substitueixi o modifiqui, i les obres suposin una millora de les condicions actuals d'higiene i composició interior de l'edifici a intervenir.

Norma 14. Modificacions del catàleg.

- 1 El *Catàleg* serà susceptible de ser modificat per inclusions o exclusions de béns catalogats, per alteració del nivell de protecció, o per modificacions del contingut de les fitxes individualitzades, d'acord amb el que disposa la legislació vigent..
- 2 Les modificacions del Catàleg, per inclusions o exclusions d'elements, s'incoaran d'ofici o a instància de part, en expedient que es tramitarà a l'efecte d'acord amb el procediment establert per al patrimoni catalogat.

LLISTAT D'ELEMENTS INCORPORATS AL CATÀLEG

Arquitectura. Nucli urbà de Sencelles

Codi	Nom	Adreça	Codi antic
SE-1	Església Parroquial de Sant Pere	Església de Sant Pere	131
SE-2	Casa rectorial de Sencelles	Plaça Espanya 2	132
SE-3	Casa natal de la beata Sor Francinaina	Caritat 3	68
SE-4	Antic teatre de Can Garrover	Son Arrom 20	134
SE-5	Can Pou	Son Arrom 22	402
SE-6	Can Just	Església 16	69
SE-7		Nou 3	84
SE-8	sa Quintana	Nou 6	52
SE-9	Can Fillol	Antoni Llabrés 12	54
SE-10	es Quarter	Antoni Llabrés Mudoy 20	70
SE-11		Antoni Llabrés 35	53
SE-12	sa Posada	Antoni Llabrés 34	51
SE-13		Plaça Son Morei 15	409
SE-14	Can Pere d'Inca	Plaça Son Morei 13	116
SE-15	es Sindicat	Plaça Son Morei 3	118
SE-16	Can Fideu	Antoni Maura 77	42
SE-17		Antoni Maura 75	44
SE-18		Antoni Maura 67	40
SE-19	Can Mavi	Antoni Maura 72 creuer ctres Inca i Costitx	36
SE-20		Antoni Maura 59	400
SE-21		Antoni Maura 53	47
SE-22	Can Poloni	Antoni Maura 51	50
SE-23	Can Batista	Antoni Maura 56	35
SE-24	Can Malagana	Antoni Maura 52-54	45
SE-25		Antoni Maura 43	43
SE-26	Ca Don Jaume Vicari	Antoni Maura 39	39
SE-27	Can Masset	Antoni Maura 17	37
SE-28		Antoni Maura 11	41
SE-29		Antoni Maura 14	48
SE-30	Can Garau	Antoni Maura 5	49
SE-31	Ca na Bàrbara Malagana	Antoni Maura 8	401
SE-32	Can Vidal	Antoni Maura 6	46
SE-33		Antoni Maura 2	38
SE-34		Plaça d'Espanya 1	133
SE-35	Can Daviu	Rafal 4	102
SE-36		Rafal 2	103
SE-37	Can Mallol	Sor Francinaina 2	127
SE-38	Can Ramis	Plaça Son Morey	117
SE-39		Sor Francinaina 16	123
SE-40	Can Picarol	Sor Francinaina 20	128
SE-41	Can Tano	Sor Francinaina 35	122
SE-42	Can Bruno	Sor Francinaina 34	120
SE-43		Sor Francinaina Cirer 43	125
SE-44	Son Mansena	Sor Francinaina 46	129

Codi	Nom	Adreça	Codi antic
SE-45	Cas Metge	Sor Francinaina 48	106
SE-46		Sor Francinaina 54	124
SE-47		Sor Francinaina 59	121
SE-48		Sor Francinaina 71	130
SE-49		Sor Francinaina 86	126
SE-50		Pau 3	85
SE-51		Caritat 11	67
SE-52	Can Miquelet	Gall 5	75
SE-53	Ca l'Amo en Felip-sa Rectoria Vella	Gall 6	73
SE-54		Gall 23	79
SE-55		Gall 14	76
SE-56	Turixant	Gall 16	72
SE-57		Gall 18	77
SE-58		Gall 36	71
SE-59		Gall 55	78
SE-60		Retiro 2	105
SE-61		Son Verd 1	119
SE-62	Celler de Can Paris	Rafal 1	104
SE-63		Rafal 3	100
SE-64	Son Calussa	Rafal 10	101
SE-65		Rafal 14	99
SE-66	Posada de Can Romanyà	Rafal 16	97
SE-67	Cas Manescal	Rafal 21	96
SE-68	Can Puixot	Rafal 23	98
SE-69	Can Morro	Rafal 26	95
SE-70		Rafal 46	93
SE-71		Rafal 50	89
SE-72	Cas Forneret	Rafal 49	92
SE-73	Can Caló	Rafal 62	90
SE-74	Can Bonet	Rafal 64	91
SE-75	Cas Vicari Aloi	Rafal 71	88
SE-76	sa Creu	Bons Aires 2	57
SE-77	Cas Murer	Rafal 72	87
SE-78		Rafal 95	86
SE-79	Can Rata	Jardins 2	82
SE-80		Jardins 6	81
SE-81		Jardins 8	80
SE-82	Posada de Son Jordà	Jaume Sard 5	83
SE-83	Portassa de Can Vicenç	Rosari 2	114
SE-84	Can Latgori	Rosari 7	108
SE-85		Rosari 22	113
SE-86		Rosari 24	109
SE-87		Rosari 17	107
SE-88		Rosari 21	111
SE-89	Can Lluc	Rosari 34	110
SE-90		Rosari 36	115
SE-91	Can Garrit	Rosari 38	112

Codi	Nom	Adreça	Codi antic
SE-92	Cas Comte	Bons Aires 41	58
SE-93	Can Merris	Bons Aires 44	66
SE-94	Cas Gorrió	Bons Aires 28	64
SE-95	Fusteria de Can Liento	Bons Aires 31	56
SE-96		Bons Aires 24	63
SE-97		Bons Aires 13-15	59
SE-99		Bons Aires 9-11	61
SE-99		Bons Aires 14	60
SE-100		Bons Aires 12	55
SE-101		Bons Aires 10	65
SE-102		Bons Aires 1	62
SE-103	Col.legi Públic Can Brill	Plaça de Can Brill	353
SE-104	OSCA Fàbrica de maquinària	Constitució s/n	277

Arquitectura. Nucli urbà de Biniali

Codi	nom	adreça	codi antic
BI-1	Església Parroquial de Biniali	Pou 2	156
BI-2		Fiol 29	180
BI-3		Fiol 27	183
BI-4		Fiol 23	184
BI-5		Fiol 32	178
BI-6		Fiol 30	187
BI-7	Can Jordiet	Sant Joan 1	167
BI-8		Sant Joan 3	168
BI-9		Sant Joan 5	174
BI-10		Sant Joan 7	176
BI-11		Sant Joan 9	169
BI-12		Sant Joan 9	175
BI-13		Sant Joan 15	165
BI-14		Sant Joan 19	171
BI-15		Sant Joan 22	177
BI-16		Sant Joan 14	173
BI-17		Sant Joan 12	172
BI-18	Cas Capellà	Sant Joan 10	166
BI-19		Sant Joan 8	170
BI-20	Ca na Maganeta	Fiol 17-19	186
BI-21	Son Raió	Fiol 7	195
BI-22		Fiol 14	181
BI-23		Fiol 12	179
BI-24		Fiol 10	185
BI-25		Fiol 6	405
BI-26	Can Corró	Plaça de la Concepció 4	182
BI-27	sa Clastra	Plaça de la Concepció 2	192
BI-28	Antic convent de les Franciscanes	Sant Isidre 15	142

Codi	nom	adreça	codi antic
BI-29	Can Mariata	Torrent 8	164
BI-30		Torrent 6	163
BI-31	Can Valero	Plaça de la Concepció 1	191
BI-32	Can Pelet	Plaça de la Concepció 3	193
BI-33		Estrella 1	136
BI-34	Can Mariaina	Major 2	152
BI-35		Estrella 2	138
BI-36	Can Pelut	Estrella 12	137
BI-37		Sant Llorenç 3	149
BI-38		Major 4	151
BI-39		Major 6	154
BI-40		Major 3	153
BI-41		Molí 5	143
BI-42		Molí 6	144
BI-43		Molí 4	145
BI-44	Ca s'Argenter	Plaça Sant Cristòfol 1	146
BI-45		Major 12	150
BI-46		Plaça Sant Ferran 7	139
BI-47	Aireflor	Plaça Sant Ferran 6	140
BI-48	Ca Don Macià Noguera	Plaça Sant Ferran 3	403
BI-49		Plaça Sant Ferran 2	141
BI-50	sa Rectoria	Plaça Sant Cristòfol 3	148
BI-51	Can Diner	Plaça Sant Cristòfol 4	147
BI-52		Glòria 5	189
BI-53		Glòria 10	190
BI-54		Pou 1	161
BI-55	Can Pep Hereu	Pou 13	159
BI-56		Pou 10	158
BI-57	Son Antic	Pou 17	157
BI-58		Pou 20	155
BI-59		Pou 22	162
BI-60		Pou 25	160

Arquitectura. Nucli urbà de Ruberts

Codi	nom	adreça	codi antic
RU-1	Església de la Mare de Déu del Carme		208
RU-2	Son Jordà		211
RU-3		Major 23	210
RU-4	Can Bosc		209
RU-5	Can Pintat	Carretera Ruberts-Llorito 12	216
RU-6	Son Durí	Carretera Ruberts-Llorito 11	213
RU-7	Can Baixet		214
RU-8		Major 15	217
RU-9	Can Mateu		218
RU-10	Cases Noves de Can Mateu	Plaça de Ruberts	212

RU-11	sa Plaça	Plaça de Ruberts	215
-------	----------	------------------	-----

Arquitectura funerària

Codi	Nom	Adreça	codi antic
CE-1	Cementiri de Sencelles	Carretera d'Inca Km 6,900	135
CE-2	Cementiri de Biniali	Ma-3021	194

Creus, monuments, làpides

Codi	Nom	Adreça	codi antic
CR-1	Creu de s'era d'en Pelat	Camí de Binialmara	282
CR-2	Creu de Can Mavi	Antoni Maura 72	285
CR-3	Creu de sa Cometa	Creuer ctra Palma / Sor Francinaina Cirer	283
CR-4	Creu des Rafal	Creuer Rafal / Bons Aires	281
CR-5	Creu de Biniali	Creuer de Biniali	284
CR-6	Creu de Ruberts		286
CR-7	Monument a la beata Sor Francinaina Cirer	Plaça d'Espanya	274
CR-8	Obelisc a la Immaculada Concepció	Plaça de la Immaculada Concepció	276
CR-9	Làpida	Carretera de Sencelles, km 8,6	275

Etnologia

Codi	Nom	Adreça	codi antic
AL-1	Aljub de la plaça Nova	Plaça Nova	334
AL-2	Aljub de Son Saletes		336
AL-3	Aljub de ses Comes		335
ER-1	Era des camí de Binialmara		278
ER-2	Era de Binifat		280
ER-3	Era de Can Mateu		279
FI-1	Fita des camí de Costitx 1		304
FI-2	Fita des camí de Montuïri / camí des Pi		305
FI-3	Fita des camí de Costitx 2		307
FI-4	Fita des camí des Horts		306
FI-5	Fita de sa carretera de Sineu		303
FI-6	Fita des camí de Montuïri		309
FI-7	Fita de sa carretera de Sencelles a Pina		310
FI-8	Fita de sa carretera Algaida-Sencelles		311
FI-9	Fita del camí Dret		312
FI-10	Fita de sa carretera de Santa Eugènia		308
FI-11	Punt quilomètric	Sor Francinaina 6-8	406
MA-1	Molí de Cas Capità		348
MA-2	Molí des camí de Son Roig		351
MA-3	Molí de Cascanar 1		346
MA-4	Molí de Cascanar 2		347

Codi	Nom	Adreça	codi antic
MA-5	Molí de s'hort des Menescal		350
MA-6	Molí de Judí		349
MF-1	Molí de Son Pelea		345
MF-2	Molí de Can Mascaró 2	Son Arròm 27	338
MF-3	Molí de Can Mascaró 1	Cas Capità 4	337
MF-4	Molí de Can Ferrerico	Església 21	339
MF-5	Molí de Can Picapebre	General	344
MF-6	Molí de Can Cinto	Molins 3	340
MF-7	Molí de Can Mopi	Molins 9	342
MF-8	Molí de Can Ferreró		341
MF-9	Molí de Can Xico	Molí	343
PT-1	Pont des camí de Son Lluçia		331
PT-2	Pont des camí de Binialmara		332
PT-3	Pont des pou Major		330
PT-4	Pont de la carretera de Sencelles		329
PT-5	Pont de Biniali		327
PT-6	Pont des camí des Horts		333
PT-7	Pont a Ruberts		328
PO-1	Pou de Biniferrí		295
PO-2	Pou de Can Brivó		296
PO-3	Pou de Binifuell		298
PO-4	Pou de Son Fred		294
PO-5	Pou des camí de Son Campaner		290
PO-6	Pou des Cós		293
PO-7	Pou Major		300
PO-8	Pou des camí de Son Roig 2		289
PO-9	Pou des camí de Son Roig 1		288
PO-10	Pou	Fiol 21	407
PO-11	Pou de Biniali		297
PO-12	Cisterna al camí de Santa Eugènia		287
PO-13	Pou de Cascanar		292
PO-14	Pou de Binifat		301
PO-15	Pou de Judí		299
PO-16	Pou de Ruberts	Plaça de Ruberts	302
SI-1	Sínia al camí de s'Eriçada 2		319
SI-2	Sínia al camí de s'Eriçada 1		321
SI-3	Sínia a la carretera Inca-Sencelles 1		314
SI-4	Sínia a la carretera Inca-Sencelles 2		323
SI-5	Sínia al camí de Cas Felanitxer		318
SI-6	Sínia al camí de Binissalem		317
SI-7	Sínia		326
SI-8	Sínia al camí de Son Roig 2		322
SI-9	Sínia al camí de Binialmara 1		324
SI-10	Sínia al camí de Son Roig 1		315
SI-11	Sínia al camí de Binialmara 2		325
SI-12	Sínia al camí des Terrer Blanc		291
SI-13	Sínia al camí de Montuïri 2		316

Codi	Nom	Adreça	codi antic
SI-14	Sínia al camí de Montuïri 1		313
SI-15	Sínia de Can Bassa		320
SI-16	Sínia al camí de Montuïri 3		
CM-1	Camí d'Inca / Camí Vell d'Inca / Camí de Son Roig		
CM-23	Camí de Montuïri a Inca / Camí de Montuïri		
CM-32	Camí de Cascanar / Camí de s'Aljub / Camí de Binifat		
CM-33	Camí de Son Boi / Camí des Mitjà d'Avall		
CM-34	Camí del Camí de Can Trist al camí Dret		
CM-36	Camí des Robiols		
CM-37	Camí de Morelló / Camí de Sonarossa / Camí de Santa Eugènia		
CM-41	Camí des Camp de sa Cova		
CM-54	Camí de Son Gat (A)		
CM-57	Camí de Ruberts / Camí de Lloret / Camí de sa Comuna		
CM-65	Camí de Ruberts		
CM-71	Camí d'Enllaç entre el camí de Montuïri i la carretera de Sencelles-Costitx		
CM-79	Passatge de Binifuell		
CM-83	Camí des pou de Binifat		

Arqueologia

Codi	Nom
JA-1	es Velar de sa Coma
JA-2	Cova Monja
JA-3	es Clapessos
JA-4	es Rafal
JA-5	Binifat
JA-6	Can Florit
JA-7	Talaies de Can Xim
JA-8	es Velar / Can Xoi
JA-9	Son Fransoi
JA-10	es Mitjà d'Avall
JA-11	Can Garau
JA-12	Son Guillem
JA-13	sa Talaia
JA-14	Son Fred
JA-15	Can Batanero
JA-16	Can Catiu
JA-17	es Velar des Cuitor
JA-18	es Campet
JA-19	Cova d'en Pica
JA-20	Cova d'en Mariaina
JA-21	Cova de sa Cuineta
JA-22	es Sitjots
JA-23	Cova Fonda
JA-24	Can Borràs
JA-25	Sonarrossa
JA-26	Son Morei
JA-27	Son Campaner
JA-28	es Fornàs
JA-29	Can Baldo
JA-30	sa Vileta
JA-31	sa Teulera
JA-32	Son Morelló
JA-33	es Tres Pins
JA-34	Talaies de Can Raió